

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Ožvalda a soudců JUDr. Ivany Kosové a Mgr. Pavla Příbyla ve věci

nezletilých:

██████████, narozená dne ██████████
██████████, narozená dne ██████████
██████████, narozený dne ██████████
všechny bytem ██████████, ██████████

všechny zastoupeny kolizním opatrovníkem Městem Humpolec
sídlem Horní náměstí 300, 396 01 Humpolec

dětí rodičů:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupena advokátkou Mgr. Evou Vaškovou
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený advokátkou JUDr. Lucií Hrdou
sídlem Vinohradská 343/6, 120 00 Praha 2

za účasti

navrhovatelů:

██████████, narozený dne ██████████
██████████, narozená dne ██████████
oba bytem ██████████, ██████████
oba zastoupení advokátem JUDr. Karlem Zachem
sídlem Třída Legií 876, 393 01 Pelhřimov

o nařízení předběžného opatření,

o odvolání navrhovatelů proti usnesení Okresního soudu v Pelhřimově ze dne 13. 8. 2024
č. j. ██████████

takto:

- I. Usnesení soudu I stupně **se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Citovaným rozhodnutím soud I. stupně zamítl návrh navrhovatelů na nařízení předběžného opatření, jímž by byl zatímně upraven jejich styk s nezletilými dětmi. Žádali úpravu po dobu 5 hodin po dobu jednou za dva týdny s každým dítětem zvlášť, za odborné asistence ██████████

nebo obdobného odborného pracoviště, když styk bez asistence je pravděpodobně nerealizovatelný. Navrhovatelé jako prarodiče nezletilých dětí ze stany otce se s dětmi běžně stýkali do 11. 3. 2023 (kdy došlo k rozchodu rodičů), byť styky nebyly zcela intenzivní. Přes spory mezi rodiči navrhovatelé ještě koncem dubna 2023 vzaly nezletilé děti na dovolenou, následně však matka jejich styky s dětmi ukončila. Nezletilé děti s navrhovateli nekomunikují, matka je v zavrhujeícím postoji podporuje. Bez zásahu soudu nelze očekávat změny. Okresní soud vychází z § 74 odst. 1 o. s. ř. a konstatuje, že pro posouzení, zda existuje potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků, je nezbytné vycházet z konkrétních okolností případu. Nezletilé děti jsou pravomocným rozhodnutím svěřeny do péče matky. V současnosti probíhá řízení o úpravu styku otce s dětmi, které aktuálně tento styk odmítají. Ze záznamu o pohovoru s nezletilými dětmi z 8. 8. 2024 bylo zjištěno, že nezl. [REDAKCE] vnímá v současné době prarodiče jako „ty, kteří ji napíší krátké sms zprávy k narozeninám, k svátku, nebo ohledně vysvědčení. K poslednímu svátku a k narozeninám jí vůbec nenapsali. Pokud se s prarodiči potkají, dělají, že je nevidí“. Nezl. [REDAKCE] se vyjádřil odmítavě ohledně kontaktu s otcovskými prarodiči, nezl. [REDAKCE] kontakt s nimi nechybí. Z toho vyplývá, že dosud neprobíhající kontakt pro děti neznámá újmu. Stávající poměry mezi účastníky tedy nevyžadují okamžitý zásah soudu, takže není osvědčena ze strany navrhovatelů potřeba zatímní úpravy poměrů.

2. Proti tomuto usnesení podali včas odvolání navrhovatelé, kteří žádají jeho změnu tak, aby návrhu bylo vyhověno. Poukazují na § 927 o. z. a citují k tomu Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 395/22. Namítají, že nezletilé děti měly k prarodičům citový vztah vždy, až po rozchodu rodičů tento prudce ochladl. Podle závěrů okresního soudu by se řízení o styku omezovalo na dotaz k dětem a v případě jejich nesouhlasu by byl návrh zamítnut. To je v rozporu s judikaturou Ústavního soudu. Nejlepší zájem dětí nemusí být totéž, co momentální přání dětí. Je v nejlepším zájmu dítěte sjednat podmínky, aby se vztah mezi ním a příbuznými mohl rozvíjet. Okresní soud rozhodnutí založil pouze na zjištění názoru dětí, aniž by se zabýval tím, nakolik jsou děti vyzrálé svůj názor učinit a jak jejich názor vznikl. Úpravu styku je přitom provést zatímně, neboť vyčkávání na rozhodnutí ve věci samé představuje neodůvodněnou prodlevu ve stycích a poškozuje skutečný zájem dětí.
3. Matka ve vyjádření k odvolání navrhla potvrzení napadeného rozhodnutí. Pokládá za podstatné, že navrhovatelé více než rok od jejich posledního smluveného setkání s nezletilými dětmi neprojevili o jejich setkání žádný zájem. Nekontaktovali za účelem domluvy setkání ani matku, ani přímo děti. Babička zaslala nezl. [REDAKCE] a [REDAKCE] pouze zprávy přes mobil, [REDAKCE] se neozvala vůbec, dědeček se dětem neozval vůbec. Sami navrhovatelé ani netvrdí, že by se o kontakt s nezl. dětmi pokoušeli. Přitom třeba otec navrhovatelky byl při návštěvě o Velikonocích dětmi vřele přijat. Nebylo prokázáno, že by nerealizování styku bylo důsledkem svévole matky a její neochoty podporovat kontakty s příbuznými ze strany otce. Matka poukazuje také na smysl předběžného opatření, kterým je okamžité řešení závadového stavu v situaci, která nesnese odklad. O takový stav se v daném případě nejedná.
4. Podle § 212 o. s. ř. přezkoumal odvolací soud usnesení soudu I, stupně, aniž bylo nutno ve věci nařizovat jednání s ohledem na § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. Dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
5. Soud I. stupně zcela správně cituje § 74 odst. 1 o. s. ř., dle něhož je v dané věci nutno postupovat. Stejně jako zcela správně jeho procesní východisko o tom, že má-li být předběžné opatření nařízeno, musí existovat potřeba zatímní úpravy právních poměrů účastníků, a ta musí být prokázána. Jinými slovy musí být najisto postaveno, že mezi účastníky je nezbytné za daných okolností jejich vztah dočasně upravit. A jestliže soud I. stupně pak uzavírá, že tato potřeba prokázána není (být s ne zcela přílehlavým a podloženým argumentem o tom, že jim zatím nevzniká újma), lze se s tímto závěrem ztotožnit.

6. Situace u nezletilých dětí je složitá a komplikovaná (což je navrhovatelům nepochybně dobře známo). Od počátku byly přímo zataženy do rozchodového konfliktu rodičů, v rámci kterého se postupně zformoval jejich postoj ke každému z rodičů až do takové míry, že vytvořily koalici s matkou, kterou chtějí chránit před otcem, k němuž zaujaly postupně zcela negativní postoj. Vzájemné vztahy se k lepšímu neposunuly ani po pravomocném svěřením nezletilých dětí do péče matky, když již delší dobu probíhá řízení o úpravu styku otce s nezletilými dětmi. Tento styk je dočasně upraven předběžným opatřením, které však není naplňováno. Otec si děti ke styku od bydliště matky ani neodvede a nyní vlastně probíhá i řízení o výkon tohoto předběžného opatření.
7. V této situaci vstupují do sporu bez dalšího prarodiče ze strany otce svým návrhem na předběžné opatření, neboli řešení jejich styku s nezletilými dětmi direktivním způsobem. Přitom ani z návrhu, ani z již rozsáhlého spisového materiálu, vůbec neplyne konkrétní událost, na základě které nyní, najednou a teď, shledávají nutno zatímní úpravy svého styku s nezletilými dětmi (a to navíc bez toho, aby byl podán návrh ve věci samé). Současně matka zcela správně poukazuje na to, že navrhovatelé ani netvrdí, že by se o kontakt, třeba alespoň v posledním období, pokoušeli, jakým způsobem, s jakou odezvou apod. Pak ale není vůbec zřejmé, proč by měla být dána potřeba nařizovat požadované dočasné opatření. A to nemluvě o tom, že není rovněž ani tvrzeno, proč by bylo v zájmu nezletilých dětí je v okamžiku, kdy se nedaří nalézt vhodné řešení po překonání „zákopové války“ mezi otcem a nezletilými dětmi, otevřít opět v soudním řízení další podobnou záležitost. Jestliže navrhovatelé argumentují, že vyčkání na rozhodování ve věci samé představuje neodůvodněnou prodlevu, tu přece vytvořili především oni svou pasivitou za poslední jeden a půl roku (viz výše absence jejich tvrzení o snahách o styk s nezletilými dětmi). Ochlazení vzájemných vztahů a současný pasivní až odmítavý postoj dětí ke styku s navrhovateli (viz. pohovor s nimi z 8. 8. 2024) spolu s popsánymi okolnostmi vedou spíše k tomu, že i v tomto vztahu (obdobně jako ve vztahu mezi otcem a nezletilými dětmi) je k nalezení správného řešení nutné jednání, a to zde nejdříve jistě osobní, nebo prostřednictvím orgánu sociálně právní ochrany dětí či odborného psychologického pracoviště, pak případně soudní, včetně dokazování.
8. Už z těchto důvodů bylo napadené usnesení podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrzeno.
9. Jelikož ve vztahu k navrhovatelům je tímto řízením ukončeno (ve vztahu k nim neprobíhá žádné řízení ve věci samé), bylo nutno rozhodnout o nákladech odvolacího řízení. Podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 23 z. ř. s. bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů, když nejsou dány žádné mimořádné okolnosti pro přiznání náhrady některé ze stran.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Tábor 5. září 2024

JUDr. Robert Ožvald v. r.
předseda senátu